

AKRAN ZORBALIĞI

Zorbalık, bir veya birden çok öğrencinin, kendilerinden daha güçsüz öğrencileri, kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız etmesiyle sonuçlanan ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir saldırganlık türüdür.

AKRAN ZORBALIĞI DAVRANIŞ ÇEŞİTLERİ

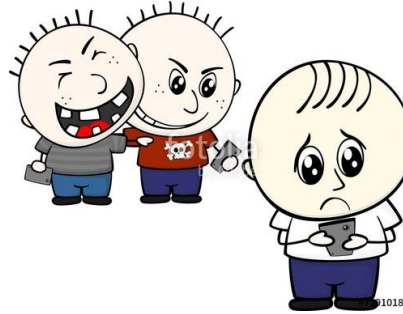
Zorbalık	Örnek
Fiziksel	Kulak çekme - Oturacağı yere rahatsız edici bir cisim koyma - Oyun alanını terk etmeye zorlama - Isırma - Omuz, dirsek, kafa atma - Tekme atma- Çelme takma- Tokat atma- Yumruk atma - Kesici aletlerle, ateşli ve patlayıcı silahlarla saldırma veya korkutma vb.
Sözel	Bedensel özellikleriyle alay etme - Dış görünüşüyle; konuşma tarzı ya da şivesiyle alay etme - Adı ya da soyadıyla dalga geçme; küçük düşürücü isimler (lakap) takma - Küfür etme - Sözel olarak tehdit etme vb.
Dışlama	Oyuna ve çeşitli etkinliklere almama - Grup dışına iterek yalnızlığa terk etme - Görmezden gelme, yok sayma - Diğer öğrencilerin de konuşmasını ve arkadaşlık yapmasını engelleme
Dedikodu	Arkadaşlarını kendisine karşı kışkırtarak aralarının bozulmasına çalışma - Hakkında dedikodu yapma ve söylenti çıkarma - İftira atma ve çeşitli yerlere çirkin yazılar yazma vb.
Eşyalara Zarar Verme	Eşyalarını ya da yiyeceklerini zorla alma - Kantinden zorla bir şeyler ısmarlatma - Para ya da eşyalarını çalma - Eşyalarına kasıtlı olarak zarar verme - Defter ya da kitaplarını karalama ya da üzerlerine kötü şeyler yazma - Ödünç alınan para ya da eşyayı geri vermeme...

Zorbaların Özellikleri:

- Sert disiplin teknikleri uygulayan veya tamamen ilgisiz ailelere sahiptirler.
- Düşmanlık hisleriyle dolu, öfkeli ve saldırganlardır.
- Baskı kurma istekleri vardır.
- Fiziksel anlamda kurbanlarından daha güçlüdürler.
- Benlik saygıları düşüktür ve empati güçleri zayıftır.
- Aile ilişkileri iyi değildir ve mutsuzdurlar.
- Genellikle akademik başarıları düşüktür.
- Kurallara uymazlar

Kurbanların Özellikleri:

- ❖ Fiziksel olarak zayıftırlar.
- ❖ Kendilerine güvenleri düşüktür.
- ❖ Diğer çocuklara göre daha duyarlı ve hassastırlar.
- ❖ Aşırı korumacı veya ilgisiz ailelere sahiptirler.
- ❖ Utangaçtırlar ve arkadaşlık kurmada zorlanırlar.
- ❖ Kaygılıdırlar.

ZORBALIĞIN YOL AÇTIĞI SORUNLAR

a) Ruhsal Sorunlar

Akran istismarına uğramış kişilerin verdiği en genel ruhsal tepkiler arasında; huzursuzluk, tekrarlayan çağrışımsız anılar, panik ve gerginlik hissi ve konsantrasyon bozukluğu sayılmaktadır. Zorbalığın yol açtığı ruhsal sorunlar:

- Var olan sorunların daha çok artması
- Uyku sorunları
- Geceleri altını ıslatma
- Depresyon
- Okul fobisi
- İntihar düşünceleri ve girişimi

b) Akademik Sorunlar

Zorbalığa uğrayan öğrenciler sıklıkla okuldan korkarlar, okulu güvensiz ve mutsuz bir yer olarak algırlar. Zorbalığın yol açtığı akademik sorunlar:

- Ders başarısında düşme
- Konsantrasyon kaybı
- Ders içi uyumsuzluk
- Okul reddi

c) Sosyal Beceri Sorunları

- Zorbalığın yol açtığı sosyal beceri sorunları:
- Düşük benlik saygısı ve azalmış kendine güven
- Arkadaşları tarafından ihmal edildiği duygusu
- Güvensizlik ve içine kapanıklık
- Utangaçlık

EĞİTİMCİLER OLARAK NELER YAPABİLİRİZ?

Başta okul yöneticileri olmak üzere tüm eğitim çalışanlarının ve velilerin konu ile ilgili gerekli önemi anlamalarını sağlayıcı çalışmalar yapılmalı, öğrencilere yönelik daha fazla demokrasi, empati ve hoşgörü eğitimine yer verilmelidir.

1.Öğrenciler ve okul çalışanları arasında pozitif ilişkiler geliştirilmelidir. Okulun havası pozitif yönde değiştirilmelidir. Çocuklar bekledikleri desteği okullardan göremezlerse, sosyal olarak istenen davranışları da göstermezler.

2.Okul rehberlik hizmetlerinin planlamasında, zorbalık ile ilgili önleyici çalışmalara yer verilmesi, önleyici çalışmalarda sadece fiziksel zorbalık ve şiddet değil aynı zamanda sözel zorbalık üzerinde durulabilir.

3. Zorbalık ile ilgili önleyici çalışmalarda doğrudan saldırganlık, şiddet konuları yerine dolaylı olarak duygu ve düşüncelerini ifade etme, empatik davranışlar geliştirme, iletişim becerilerini artırma gibi kişisel rehberlik etkinliklerine yer verilebilir.

4.Anne baba ilişkilerinin olumlu psikolojik sağlık ve zorbalık üzerinde etkileri dikkate alınarak çocuk -aile ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik aile eğitim programları düzenlenebilir.

5.Öğrencilerin akranları ile yapıcı-olumlu ilişkiler kurma becerilerini geliştirmek amacıyla birlikte sosyal ve kültürel etkinlikler planlama, grup dayanışması, işbirliği geliştirme gibi becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.

6.Okul içerisinde zorbalık davranışlarına karşı kampanyalar düzenleyebiliriz.

YOZGAT REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ
İletişim Bilgileri
Tlf : 0 (354) 212 11 00
Faks :0 (354) 217 95 65
Web : <http://yozgatram.meb.k12.tr>
Tekke Mh. Altay Sk. No 38 Merkez/YOZGAT

AKRAN ZORBALIĞI (ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ)

